

Сборник съдебна практика

ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (девети състав)

10 юни 2016 година*

„Жалба за отмяна — Обща външна политика и политика на сигурност — Ограничителни мерки, приети с оглед на положението в Украйна — Замразяване на средства — Списък на лицата, образуванията и органите, спрямо които се прилага замразяването на финансови средства и икономически ресурси — Включване на името на жалбоподателя — Срок за обжалване — Допустимост — Доказване на основателността на включването в списъка — Явно основателна жалба“

По дело T-494/14

Oleksandr Klymenko, с местожителство в Киев (Украйна), за който се явяват M. Shaw, QC, и I. Quirk, barrister,

жалбоподател,

срещу

Съвет на Европейския съюз, за който се явяват A. Vitro и J.-P. Nix, в качеството на представители,

ответник,

с предмет искане за отмяна на Решение за изпълнение 2014/216/ОВППС на Съвета от 14 април 2014 година за изпълнение на Решение 2014/119/ОВППС на Съвета от 5 март 2014 година относно ограничителни мерки, насочени срещу определени лица, образувания и органи с оглед на ситуацията в Украйна (ОВ L 111, 2014 г., стр. 91), и на Регламент за изпълнение (ЕС) № 381/2014 на Съвета от 14 април 2014 година за изпълнение на Регламент (ЕС) № 208/2014 относно ограничителни мерки, насочени срещу определени лица, образувания и органи с оглед на ситуацията в Украйна (ОВ L 111, 2014 г., стр. 33), в частта им, която се отнася до жалбоподателя,

ОБЩИЯТ СЪД (девети състав),

състоящ се от: G. Berardis (докладчик), председател, O. Czúcz и A. Popescu, съдии,

секретар: E. Coulon,

постанови настоящото

* Език на производството: английски.

Определение

Обстоятелства, предхождащи спора

- 1 Настоящото дело е свързано с ограничителните мерки, насочени срещу определени лица, образувания и органи с оглед на положението в Украйна.
- 2 Жалбоподателят, г-н Oleksandr Klymenko, е заемал длъжността министър на приходите и вземанията на Украйна.
- 3 На 5 март 2014 г. Съветът на Европейския съюз приема на основание член 29 ДЕС Решение 2014/119/ОВППС на Съвета от 5 март 2014 година относно ограничителни мерки, насочени срещу определени лица, образувания и органи с оглед на ситуацията в Украйна (ОВ L 66, стр. 26).
- 4 Член 1, параграфи 1 и 2 от Решение 2014/119 гласи:

„1. Замразяват се всички финансови средства и икономически ресурси, принадлежащи на, притежавани, държани или контролирани от лица, за които е установено, че са отговорни за присвояване на финансови средства на украинската държава, и от лица, отговорни за нарушения на правата на човека, и от физически и юридически лица, образувания или органи, свързани с тях, така както са посочени в списъка в приложението.

2. Никакви финансови средства или икономически ресурси не могат да се предоставят пряко или непряко на разположение или в полза на посочените в списъка в приложението физически или юридически лица, образувания или органи“.
- 5 Правилата за прилагане на въпросните ограничителни мерки се съдържат в следващите параграфи от същия член.
- 6 На същата дата Съветът приема на основание член 215, параграф 2 ДФЕС Регламент (ЕС) № 208/2014 година относно ограничителни мерки, насочени срещу определени лица, образувания и органи с оглед на положението в Украйна (ОВ L 66, стр. 1).
- 7 В съответствие с Решение 2014/119 Регламент № 208/2014 налага приемането на разглежданите ограничителни мерки и установява правила за прилагането им, по същество идентични с установените с посоченото решение.
- 8 Имената на лицата, за които се прилагат Решение 2014/119 и Регламент № 208/2014, са посочени в списък, който се намира в приложението към това решение и в приложение I към посочения регламент (наричан по-нататък „списъкът“) заедно с мотивите за вписването им. Първоначално името на жалбоподателя не е включено в този списък.
- 9 На 6 март 2014 г. Съветът публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* Известие на вниманието на лицата, спрямо които се прилагат ограничителните мерки, предвидени в Решение 2014/119 и в Регламент № 208/2014 (ОВ С 66, 2014 г., стр. 1). Съгласно това известие „[з]асегнатите лица могат да отправят до Съвета искане, придружено от съпътстваща документация, за преразглеждане на решението за включването им в [...] списък[а]“. С известието се обръща внимание на засегнатите лица и „за възможността да оспорят решението на Съвета пред Общия съд [...] съгласно условията, предвидени в член 275, втора алинея [ДФЕС], и член 263, четвърта и шеста алинея [ДФЕС]“.

- 10 Решение 2014/119 и Регламент № 208/2014 са изменени с Решение за изпълнение 2014/216/ОВППС на Съвета от 14 април 2014 година за изпълнение на Решение 2014/119 (ОВ L 111, стр. 91) и с Регламент за изпълнение (ЕС) № 381/2014 на Съвета от 14 април 2014 година за изпълнение на Регламент № 208/2014 (ОВ L 111, стр. 33).
- 11 С Решение за изпълнение 2014/216 и Регламент за изпълнение № 381/2014 името на жалбоподателя е добавено в списъка със следната информация за идентифициране: „бивш министър на приходите и вземанията“ и на следното основание:
- „Лице, което е обект на разследване в Украйна за участие в престъпления във връзка с присвояването на украински държавни средства и незаконното им прехвърляне извън Украйна“.
- 12 На 15 април 2014 г. Съветът публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* известие, което по същество е идентично на известието, което е публикувал на 6 март 2014 г. (т. 9 по-горе), на вниманието на лицата, спрямо които се прилагат ограничителните мерки, предвидени в Решение 2014/119, изпълнявано с Решение за изпълнение 2014/216, както и в Регламент № 208/2014, изпълняван с Регламент за изпълнение № 381/2014 относно ограничителни мерки, насочени срещу определени лица, образувания и органи с оглед на положението в Украйна.
- 13 Решение 2014/119 е изменено и с Решение (ОВППС) 2015/143 на Съвета от 29 януари 2015 година за изменение на Решение 2014/119 (ОВ L 24, стр. 16), влязло в сила на 31 януари 2015 г. Видно от член 1 от последното, член 1, параграф 1 от Решение 2014/119, отнасящ се до критериите за определяне на лицата, на които се налагат разглежданите ограничителни мерки, е заменен със следния текст:
- „1. Замразяват се всички финансови средства и икономически ресурси, принадлежащи на, притежавани, държани или контролирани от лица, за които е установено, че са отговорни за присвояване на финансови средства на украинската държава, и от лица, отговорни за нарушения на правата на човека, и от физически и юридически лица, образувания или органи, свързани с тях, така както са посочени в списъка в приложението.
- За целите на настоящото решение лица, за които е установено, че са отговорни за присвояване на финансови средства на украинската държава, включват лица, по отношение на които украинските органи провеждат разследване:
- а) за присвояване на украински публични финансови средства или активи или за съучастие в подобно деяние; или
- б) а злоупотреба със служебно положение от страна на лице на публична длъжност с цел получаване на неправомерна облага за себе си или за трето лице, като по този начин се причиняват загуби на украински публични финансови средства или активи, или за съучастие в подобно деяние“.
- 14 Регламент (ЕС) 2015/138 на Съвета от 29 януари 2015 година за изменение на Регламент № 208/2014 (ОВ L 24, стр. 1) изменя последния в съответствие с Решение 2015/143.
- 15 Впоследствие Решение 2014/119 и Регламент № 208/2014 са изменени с Решение (ОВППС) 2015/364 на Съвета от 5 март 2015 година за изменение на Решение 2014/119 (ОВ L 62, стр. 25) и с Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/357 на Съвета от 5 март 2015 година за прилагане на Регламент № 208/2014 (ОВ L 62, стр. 1). Решение 2015/364 изменя член 5 от Решение 2014/119, като по отношение на жалбоподателя удължава до 6 март 2016 г. срока за прилагане на ограничителните мерки. Вследствие на това Регламент за изпълнение 2015/357 замества приложение I от Регламент № 208/2014.

- 16 С тези актове името на жалбоподателя е оставено в списъка с определенията „бивш министър на приходите и вземанията“ и следните нови мотиви:

„Лице, по отношение на което се провежда наказателно производство от украинските власти за присвояване на публични финансови средства или активи и за злоупотреба със служебно положение в качеството му на лице на публична длъжност с цел получаване на неправомерна облага за себе си или за трето лице, като по този начин се причиняват загуби на украински публични финансови средства или активи“.

- 17 На 15 май 2015 г. жалбоподателят подава пред Общия съд нова жалба срещу Решение 2015/364 и Регламент за изпълнение 2015/357 (дело T-245/15, Klymenko/Съвет).

Производство и искания на страните

- 18 На 30 юни 2014 г. жалбоподателят подава настоящата жалба в секретариата на Общия съд.
- 19 С отделен акт, подаден в същия ден в секретариата на Общия съд, жалбоподателят прави искане настоящата жалба да бъде разгледана по реда на бързото производство съгласно член 76а от Процедурния правилник на Общия съд от 2 май 1991 г. Съветът е представил становище по това искане. С решение от 11 август 2014 г. Общият съд (девети състав) отхвърля искането за произнасяне по реда на бързото производство.
- 20 С отделна молба, подадена в секретариата на Общия съд на 29 септември 2014 г., Съветът повдига възражение за недопустимост на основание член 114, параграф 1 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г.
- 21 С определение от 7 януари 2015 г. Общият съд (девети състав) решава на основание член 114, параграф 4 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. да се произнесе по възражението за недопустимост с решението по същество.
- 22 На 24 февруари 2015 г. Съветът представя мотивирано искане в съответствие с член 18, параграф 4 от Указанията за секретаря на Общия съд, съдържанието на някои приложения към писмената защита да не бъде цитирано в публично достъпните документи по това дело.
- 23 С писмо от 15 април 2015 г. жалбоподателят иска разпореждане за процесуално-организационни действия с цел да бъдат получени документи, които Съветът все още не е приложил към преписката. На 4 май 2015 г. Съветът прилага към преписката документите, искани от жалбоподателя, и представя мотивирано искане в съответствие с член 18, параграф 4 от Указанията за секретаря на Общия съд, съдържанието на тези документи да не бъде цитирано в публично достъпните документи по това дело.
- 24 С писмо от 20 ноември 2015 г., секретариатът на Общия съд иска от страните да изразят становището си по приложимостта на член 132 от Процедурния правилник на Общия съд в настоящия случай, предвид решението от 26 октомври 2015 г., Portnov/Съвет (T-290/14, EU:T:2015:806), с което Общият съд отменя Решение 2014/119 и Регламент № 208/2014, доколкото се отнасят до жалбоподателя по посоченото дело. Страните изпълняват това искане в определените срокове.
- 25 Жалбоподателят иска от Общия съд:
- да отхвърли възражението за недопустимост,

- да отмени Решение за изпълнение 2014/216 и Регламент за изпълнение № 381/2014, доколкото тези актове го засягат,
- да осъди Съвета да заплати съдебните разноски.

26 Съветът иска от Общия съд:

- като главно искане, да отхвърли жалбата като недопустима,
- при условията на евентуалност, да отхвърли жалбата като неоснователна,
- при условията на евентуалност, в случай на отмяна, да постанови запазване на действието по отношение на жалбоподателя на Решение 2014/119, изменено с Решение за изпълнение 2014/216, до влизане в сила на частичната отмяна на Регламент № 208/2014, изменен с Регламент за изпълнение № 381/2014,
- да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

От правна страна

- 27 Съгласно член 132 от Процедурния правилник, когато Съдът или Общият съд вече се е произнесъл по един или няколко правни въпроса, идентични с повдигнатите с основанията на иск или жалба, и Общият съд констатира, че фактите са установени, той може след приключване на писмената фаза на производството и след изслушване на страните да обяви иска или жалбата за явно основателен/основателна с мотивирано определение, препращащо към относимата съдебна практика.
- 28 В настоящия случай Съветът прави възражение за недопустимост, с отделна молба, което Общият съд ще разгледа, независимо от решението му да се произнесе по това възражение с решението по същество. Тъй като счита, че разполага с достатъчно данни от материалите по преписката, Общият съд решава да се произнесе, без да продължава производството.

По възражението за недопустимост, направено от Съвета

- 29 Съветът твърди, че настоящата жалба срещу Решение за изпълнение 2014/216 и Регламент за изпълнение № 381/2014 е недопустима, тъй като е просрочена. По-конкретно, като се позовава на член 236, шеста алинея ДФЕС и на решението от 23 април 2013 г., Gbagbo и др./Съвет (C-478/11 P—C-482/11 P, EU:C:2013:258), Съветът поддържа, че двумесечният срок за обжалване е започнал да тече от момента на съобщаването на жалбоподателя на решението за включване на името му в списъка, което съобщаване е извършено чрез публикуване на известие в *Официален вестник на Европейския съюз* (вж. т. 12 по-горе), предвид че адресът на жалбоподателя не е бил известен на Съвета.
- 30 В това отношение Съветът твърди, че член 102, параграф 1 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г., съгласно който срокът за обжалване започва да тече от края на четиринадесетия ден след публикуването на акта, се прилага само когато срокът за обжалване на акта започва да тече, считано от публикуването на този акт, което не било така в настоящия случай. Освен това от решението от 23 април 2013 г., Gbagbo и др./Съвет (C-478/11 P—C-482/11 P, EU:C:2013:258) личало, че когато дадена мярка е съобщена на заинтересованите лица и образувания чрез публикуване на известие в *Официален вестник на Европейския съюз*, последните не могат да се позоват на тази публикация, за да отложат началния момент на срока за обжалване.

- 31 Поради това в настоящия случай двумесечният срок за обжалване, установен в член 263, шеста алинея ДФЕС, удължен еднократно със срока от 10 дни поради отдалеченост, предвиден в член 102, параграф 2 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г., бил изтекъл на 25 юни 2014 г. Следователно настоящата жалба, която е подадена на 30 юни 2014 г., била недопустима.
- 32 Жалбоподателят оспорва доводите на Съвета и твърди, че жалбата не е просрочена.
- 33 Като начало следва да се напомни, че съгласно член 263, шеста алинея ДФЕС жалбата за отмяна трябва да бъде подадена в срок от два месеца, считано, в зависимост от случая, от публикуването на обжалвания акт, от неговото съобщаване на жалбоподателя, или, при липса на уведомяване, от деня, в който той е узнал за него.
- 34 Съгласно съдебната практика принципът на ефективна съдебна защита изисква органът на Европейския съюз, който приема акт, водещ до ограничителни мерки спрямо определено лице или образувание, да съобщи, доколкото е възможно, на засегнатото лице или образувание съображенията, на които се основава този акт, или в момента на приемането му, или поне в най-кратки срокове след това, за да се позволи на това лице или образувание да упражни правото си на обжалване (вж. решение от 16 ноември 2011 г., *Bank Melli Iran/Съвет*, C-548/09 P, EU:C:2011:735, т. 47 и цитираната съдебна практика).
- 35 Това следва от особената същност на актовете за налагане на ограничителни мерки спрямо определено лице или образувание, които приличат както на актове с общо приложение, доколкото забраняват на цяла категория адресати, определени общо и абстрактно, в частност да предоставят средства и икономически ресурси на разположение на лицата и образуванията, чиито имена са включени в списъците в приложенията им, така и на съвкупност от индивидуални решения спрямо тези лица и образувания (вж. решение от 23 април 2013 г., *Gbagbo и др./Съвет*, C-478/11 P—C-482/11 P, EU:C:2013:258, т. 56 и цитираната съдебна практика).
- 36 В случая принципът на ефективна съдебна защита е конкретизиран в член 2, параграф 2 от Решение 2014/119 и в член 14, параграф 2 от Регламент № 208/2014, които предвиждат, че Съветът уведомява съответното лице или образувание за своето решение, включително за основанията за включването му в списъка с обхванатите от ограничителните мерки лица и образувания, или пряко, ако адресът е известен, или чрез публикуване на обявление, за да му даде възможност да представи забележки.
- 37 Следователно единственият момент, от който започва да тече срокът за обжалване на акт, с който се налагат ограничителни мерки на определено лице или образувание, е или датата на индивидуалното съобщаване на този акт на заинтересованото лице или образувание, ако адресът му е известен, или от публикуването на известие в *Официален вестник на Европейския съюз*, когато адресът е неизвестен (вж. в този смисъл решение от 23 април 2013 г., *Gbagbo и др./Съвет*, C-478/11 P—C-482/11 P, EU:C:2013:258, т. 59—62).
- 38 Във връзка с това следва да се уточни, че Съветът не е свободен да избира произволно начина, по който съобщава решенията си на заинтересованите лица. Всъщност от точка 61 от решението от 23 април 2013 г., *Gbagbo и др./Съвет* (C-478/11 P—C-482/11 P, EU:C:2013:258) личи, че според Съда непрякото уведомяване чрез публикация в *Официален вестник на Европейския съюз* за актовете, с които се налагат ограничителни мерки, е допустимо само в случаите, когато Съвета няма възможност да извърши индивидуалното съобщаване. Да се приеме друго разрешение, би означавало да се позволи на Съвета лесно да се освободи от задължението си за индивидуалното съобщаване (решения от 3 юли 2014 г., *Zanjani/Съвет*, T-155/13, непубликувано, EU:T:2014:605, т. 36, *Sorinet Commercial Trust Bankers/Съвет*, T-157/13, непубликувано, EU:T:2014:606, т. 38 и *Sharif University of Technology/Съвет*, T-181/13, непубликувано, EU:T:2014:607, т. 31).

- 39 Освен това може да се счита, че за Съвета е невъзможно да съобщи лично на физическо или юридическо лице или на дадено образувание акт, който съдържа ограничителни мерки по отношение на него, когато адресът на това лице или образувание не е публикуван или не е предоставен на Съвета, или когато изпратеното съобщение на адреса, с който разполага Съветът, не е получено въпреки положените с цялата дължима грижа усилия, за да се извърши такова съобщаване (решение от 5 ноември 2014 г., *Mayaleh/Съвет*, T-307/12 и T-408/13, EU:T:2014:926, т. 61).
- 40 В настоящия случай Съветът твърди, че адресът на жалбоподателя не му е бил известен към момента на приемането на Решение за изпълнение 2014/216 и Регламент за изпълнение № 381/2014, което не се оспорва от заинтересованото лице.
- 41 Тъй като Съветът не е имал друг избор, освен да съобщи за вписването на името на жалбоподателя чрез публикуване на известие в *Официален вестник на Европейския съюз*, датата на публикуването на това известие представлява началният момент на срока за обжалване в настоящия случай.
- 42 Що се отнася до изчисляването на този срок, трябва да се припомни, че съгласно член 102, параграф 1 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г., когато срокът за обжалване на акт на институцията започва да тече от публикуването на този акт, срокът се изчислява от края на четиринадесетия ден след публикуването на акта в *Официален вестник на Европейския съюз*. Съгласно разпоредбите на член 102, параграф 2 от посочения правилник този срок се удължава еднократно със срок от десет дни поради отдалеченост.
- 43 В този контекст не може да се приеме доводът на Съвета, че член 102, параграф 1 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. не е приложим в настоящия случай.
- 44 На първо място, от текста на член 102, параграф 1 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. личи, че увеличаването на срока с четиринадесет дни се прилага за актовете, по отношение на които срокът за обжалване започва да тече от публикуването им, което изключва от приложното му поле само актовете, които се съобщават пряко. Всъщност тази разпоредба не прави разграничение с оглед на вида на акта, който е публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз*. Поради това може да се приеме, че доколкото актът е бил публикуван и датата на публикуването представлява началният момент на срока за обжалване, предвиден в член 263, шеста алинея ДФЕС, член 102, параграф 1 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. е приложим (вж. в този смисъл решения от 3 юли 2014 г., *Zanjani/Съвет*, T-155/13, непубликувано, EU:T:2014:605, т. 40 и 41, *Sorinet Commercial Trust Bankers/Съвет*, T-157/13, непубликувано, EU:T:2014:606, т. 42 и 43).
- 45 На следващо място, целта на предвидения в член 102, параграф 1 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. четиринадесетдневен срок се състои в това да се гарантира на заинтересованите лица достатъчен период от време, за да обжалват публикувани актове, и така да се гарантира зачитането на правото на ефективна съдебна защита, уредено в член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз (решение от 26 септември 2013 г., *PPG и SNF/ECHA*, C-625/11 P, EU:C:2013:594, т. 35).
- 46 По-нататък следва да се отбележи, че публикуването на известие в *Официален вестник на Европейския съюз* относно включването на имена и наименования на лица и образувания, спрямо които са наложени ограничителни мерки, не може да се приравни на прякото им съобщаване на заинтересованите лица или образувания. Когато актът е съобщен пряко, може да се предположи, че адресатът му се е запознал с него в деня на съобщаването. Положението обаче не е такова, когато индивидуални актове като ограничителните мерки са съобщени непряко на заинтересованите лица и образувания чрез публикуване на известие в *Официален вестник на Европейския съюз*. Така член 102, параграф 1 от Процедурния правилник от 2 май

1991 г. предвижда четиринадесетдневен срок, след изтичането на който може разумно да се предположи, че *Официален вестник на Европейския съюз* действително е стигнал до всички държави членки и до третите държави. Следователно предвиденото в тази разпоредба удължаване на срока с четиринадесет дни трябва да се прилага за всички актове, съобщени чрез публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*, включително индивидуалните актове, които са съобщени на заинтересованите лица и образувания чрез публикуване на известие в *Официален вестник на Европейския съюз* (решения от 3 юли 2014 г., Zanjani/Съвет, T-155/13, непубликувано, EU:T:2014:605, т. 42 и 43 и Sorinet Commercial Trust Bankers/Съвет, T-157/13, непубликувано, EU:T:2014:606, т. 44 и 45).

- 47 Накрая, съгласно съдебната практика прилагането на член 102, параграф 1 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. има за цел да гарантира правото на заинтересованите лица да им бъдат съобщени ограничителните мерки, приети по отношение на тях, при необходимост чрез публикуване на известие в *Официален вестник на Европейския съюз* (решения от 3 юли 2014 г., Zanjani/Съвет, T-155/13, непубликувано, EU:T:2014:605, т. 44 и Sorinet Commercial Trust Bankers/Съвет, T-157/13, непубликувано, EU:T:2014:606, т. 46).
- 48 Когато адресите на лицата и образуванията, до които се отнасят ограничителните мерки, не са известни или когато прякото съобщаване на тези мерки не е възможно, ако спрямо непрякото съобщаване чрез публикуване на известие в *Официален вестник на Европейския съюз* се приложат същите правила за изчисляване на сроковете, които важат за индивидуалното съобщаване, това ще лиши заинтересованите лица и образувания от удължаването на срока за обжалване с четиринадесет дни, предвидено в член 102, параграф 1 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г., като те няма да могат да се ползват по друг начин от гаранциите, които следват от прякото съобщаване. При тези обстоятелства задължението за непряко съобщаване на ограничителните мерки чрез публикуване на известие, което по принцип цели да предостави допълнителни гаранции на заинтересованите лица и образувания, парадоксално ще доведе до подставянето им в по-неблагоприятно положение от това, което би следвало от простото публикуване на обжалваните актове в *Официален вестник на Европейския съюз* (вж. в този смисъл решения от 4 февруари 2014 г., Syrian Lebanese Commercial Bank/Съвет, T-174/12 и T-80/13, EU:T:2014:52, т. 65 и 66, от 3 юли 2014 г., Zanjani/Съвет, T-155/13, непубликувано, EU:T:2014:605, т. 45 и Sorinet Commercial Trust Bankers/Съвет, T-157/13, непубликувано, EU:T:2014:606, т. 47).
- 49 От гореизложеното следва, че Съветът не може да основе доводите си на решението от 23 април 2013 г., Gbagbo и др./Съвет (C-478/11 P—C-482/11 P, EU:C:2013:258), в което Съдът подчертава именно факта, че задължението за индивидуалното съобщаване има за цел да осигури допълнителна защита на правните субекти. Ето защо не е допустимо да се прави позоваване на това решение, за да се обоснова поставянето им в по-неблагоприятно положение от това, което би следвало от публикуването на актовете, които съдържат ограничителните мерки спрямо тях (вж. в този смисъл решение от 4 февруари 2014 г., Syrian Lebanese Commercial Bank/Съвет, T-174/12 и T-80/13, EU:T:2014:52, т. 67).
- 50 Освен това следва да се констатира, че Съветът погрешно се е основал на решението от 9 юли 2014 г., Al-Tabbaa/Съвет (T-329/12 и T-74/13, непубликувано, EU:T:2014:622), като се е позовал по-специално на точка 59 от това решение. Всъщност в тази точка най-напред се припомня, че съответните актове са били съобщени на жалбоподателя, от една страна, чрез писмо, връчено на неговите представители, и от друга страна, чрез публикуване на известие в *Официален вестник на Европейския съюз*, като и двете събития са от една и съща дата. На следващо място, Общият съд е приел, че жалбата срещу тези актове не е просрочена, доколкото е подадена в рамките на по-краткия срок, а именно срокът, който се изчислява от момента на съобщаването на представителите на жалбоподателя. С оглед на това в този случай не е било необходимо да се

разглежда изчисляването на срока за обжалване, който започва да тече от публикуването на известието и за който се прилага член 102, параграф 1 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г.

- 51 Този извод не се поставя под въпрос от факта, че в посочената точка 59 от решението от 9 юли 2014 г., Al-Tabbaa/Съвет (T-329/12 и T-74/13, непубликувано, EU:T:2014:622), се обяснява, че и в двата случая сроковете за обжалване са удължени еднократно с десет дни по силата на член 102, параграф 2 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. Както твърди Съветът, от една страна, тази разпоредба се прилага без оглед на естеството на събитието, което поставя началото на срока за обжалване, и от друга страна, прилагането ѝ не изключва прилагането на член 102, параграф 1 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г.
- 52 В настоящия случай Съветът е публикувал в *Официален вестник на Европейския съюз* от 15 април 2014 г. известие относно включването на името на жалбоподателя в списъка на лицата и образуванията, спрямо които се прилагат ограничителни мерки. Следователно двумесечният срок, удължен с четиринадесет дни съгласно член 102, параграфи 1 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г., както и, еднократно, с десет дни поради отдалеченост, съгласно параграф 2 от същия член, изтича на 9 юли 2014 г.
- 53 Тъй като настоящата жалба е постъпила в секретариата на Общия съд именно на 30 юни 2014 г., тя е подадена в законния срок, поради което възражението за недопустимост, направено от Съвета, трябва да се отхвърли.

По съществуването на спора

- 54 В подкрепа на жалбата си жалбоподателят изтъква четири основания. Първото основание е нарушение на правото на защита и на правото на ефективна съдебна защита. Второто основание е явна грешка в преценката на доказателствата. Третото основание се подразделя на три части, свързани съответно с липса на мотиви, с неизпълнение на критериите, установени в член 1, параграф 1 от Решение 2014/119, както и със злоупотреба с власт. На последно място, четвъртото основание е нарушение на правото на собственост и на принципа на пропорционалност.
- 55 Общият съд счита за подходящо да разгледа най-напред, заедно, второто основание и втората част на третото основание, в подкрепа на които жалбоподателят твърди по същество, че приемането на ограничителни мерки спрямо него е извършено при липса на достатъчно солидна фактическа база.
- 56 Всъщност второто основание и втората част на третото основание поставят правен въпрос, идентичен с този, по който Общият съд вече се е произнесъл в решенията от 26 октомври 2015 г., Portnov/Съвет (T-290/14, EU:T:2015:806), и от 28 януари 2016 г., Azarov/Съвет (T-331/14, EU:T:2016:49), Azarov/Съвет (T-332/14, непубликувано, EU:T:2016:48), Klyuyev/Съвет (T-341/14, EU:T:2016:47), Arbutov/Съвет (T-434/14, непубликувано, EU:T:2016:46) и Stavtyskiy/Съвет (T-486/14, непубликувано, EU:T:2016:45), които са станали окончателни и вече имат абсолютна сила на пресъдено нещо.
- 57 В настоящия случай жалбоподателят твърди, че не е установено той да е отговорен за присвояване на публични средства или да е свързан с лице, по отношение на което е установено такова деяние, нито че е бил предмет на разследване. Жалбоподателят счита, че в преписката няма данни за релевантните фактически обстоятелства, на които се е основал Съветът. Освен това, предвид че съгласно съдебната практика правото на защита не изисква доказателствата да бъдат съобщени преди мерките за замразяване на средства, проверката от страна на съда на Съюза за наличие на достатъчно доказателства трябва да е стриктна.

- 58 След като се е запознал с писмото на кабинета на главния прокурор на Украйна до върховния представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 7 март 2014 г. (наричано по-нататък „писмото от 7 март 2014 г.“), жалбоподателят твърди в репликата си, че това писмо е единственото налично доказателство, на което Съветът е могъл да основе решението си да включи името му в списъка и че посоченото писмо не представлява достатъчно солидна фактическа база. Освен това посоченото в писмото от 7 март 2014 г. престъпление, а именно злоупотреба с власт, не доказвало съображенията, изтъкнати за обосноваване на включването на името на жалбоподателя в списъка, доколкото съгласно украинския наказателен кодекс злоупотребата със средства е самостоятелно престъпление. Съветът не бил посочил конкретни доказателства или достатъчно солидна фактическа база, които да обосновават включването на името на жалбоподателя в списъка, както изисква практиката на съда на Съюза. Обстоятелството, че писмото от 7 март 2014 г. посочвало, в един ред, че жалбоподателят бил предмет на производство относно „злоупотреба с власт“, не било достатъчно в това отношение. Всъщност Съветът бил длъжен да докаже, че е проверил сериозния характер на производството пред украинските органи.
- 59 Съветът отговаря, че съображенията за включването на името на жалбоподателя в списъка почиват на солидна фактическа база. Всъщност тези съображения почивали на писмото от 7 март 2014 г., в което е посочено, че жалбоподателят е разследван за участие в престъпления, свързани с присвояването на публични средства и незаконното им прехвърляне извън Украйна, което съответствало на мотивите, изложени по отношение на жалбоподателя в Решение за изпълнение 2014/216 и в Регламент за изпълнение № 381/2014. В това отношение Съветът уточнява, че обхватът на изискването за представяне на конкретни доказателства не може да се разшири до изискване за установяване на истинността на престъпните деяния, за чието извършване украинските органи подозират жалбоподателя. Достатъчно било Съветът да представи данни, доказващи наличието на разследване относно предполагаемо присвояване на средства на украинската държава, без да е необходимо да представя доказателства за действителната вина на жалбоподателя, чието установяване било от компетентността на украинските съдебни органи. В това отношение следвало да се направи разграничение между, от една страна, висящите наказателни производства (включително предварителните разследвания) в Украйна, в рамките на които жалбоподателят може да се защитава по правилата на украинското наказателно производство, и от друга страна, временните и превантивни мерки за замразяване на неговите средства в рамките на Съюза, за приемането на които Съветът не бил длъжен да доказва престъпленията, за които жалбоподателят е разследван. Следователно Съветът можел да се основе на самото наличие на провеждано разследване, когато решава да наложи ограничителни мерки.
- 60 В своята дуплика Съветът изтъква, обратно на твърденията на жалбоподателя, че към момента на приемане на Решение за изпълнение 2014/216 и на Регламент за изпълнение № 381/2014 той е взел предвид три обстоятелства, а именно специфичния контекст на положението в Украйна, писмото от 7 март 2014 г. като обосноваващ документ и [поверително]¹. Следователно Съветът бил представил достатъчно уточнения относно фактическата основа на оспорените актове и не бил допуснал грешка в преценката.
- 61 Както обаче бе припомнено в точка 38 от решението от 26 октомври 2015 г., Portnov/Съвет (T-290/14, EU:T:2015:806), макар Съветът да разполага с широка свобода на преценка, що се отнася до общите критерии, които трябва да се вземат предвид при приемането на ограничителни мерки, ефикасността на съдебния контрол, гарантиран от член 47 от Хартата на основните права, изисква в рамките на контрола за законосъобразност на съображенията, на които се основава решението за включването или запазването на името на дадено физическо лице в списъка на лицата, предмет на ограничителни мерки, съдът на Съюза да се увери, че това

1 — Заличени поверителни данни.

решение, което има индивидуален характер за посоченото лице, почива на достатъчно солидна фактическа база. Това предполага проверка на твърдените фактически обстоятелства, съдържащи се в изложението на мотивите, което е в основата на това решение, в резултат от което съдебният контрол да не се свежда до преценка на абстрактната вероятност на посочените мотиви, а до въпроса дали тези мотиви, или поне онзи от тях, считан сам по себе си за достатъчен да обоснове същото това решение, са обосновани (вж. решение от 21 април 2015 г., *Anbouba/Съвет*, C-605/13 P, EU:C:2015:248, т. 41 и 45 и цитираната съдебна практика).

- 62 Подобно на случая, във връзка с който е постановено решението от 26 октомври 2015 г., *Portnov/Съвет* (T-290/14, EU:T:2015:806, т. 39), в настоящия случай критерият, предвиден в член 1, параграф 1 от Решение 2014/119, гласи, че ограничителните мерки са приети по отношение на „лица, за които е установено, че са отговорни за присвояване на публични средства. Освен това, видно от съображение 2 от посоченото решение, Съветът е приел тези мерки „с цел утвърждаване и подкрепа на правовата държава [...] в Украйна“.
- 63 Името на жалбоподателя е било включено в списъка, с мотива че той е бил „[л]ице, което е обект на разследване в Украйна за участие в престъпления във връзка с присвояването на украински държавни средства и незаконното им прехвърляне извън Украйна“. От това следва, че Съветът е приел, че срещу жалбоподателя се води предварителна проверка или предварително разследване за предполагаемото му участие в присвояване на публични средства, без (или без все още) да се е стигнало до формално повдигане на обвинение.
- 64 Подобно на случая, във връзка с който е постановено решението от 26 октомври 2015 г., *Portnov/Съвет* (T-290/14, EU:T:2015:806, т. 41), в подкрепа на мотива за включване на името на жалбоподателя в списъка Съветът се позовава на писмо от кабинета на главния прокурор на Украйна до върховния представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, а именно писмото от 7 март 2014 г. (вж. т. 58 по-горе), както и на други доказателства, които са последващи спрямо Решение за изпълнение 2014/216 и Регламент за изпълнение № 381/2014.
- 65 В писмото от 7 март 2014 г. е посочено, че „украинските правоприлагащи органи са образували определен брой наказателни производства във връзка с престъпления, извършени от бивши високопоставени държавни служители“. Името на жалбоподателя е посочено непосредствено след това заедно с уточнение относно престъпното деяние, за чието извършване е заподозрян по смисъла на украинския наказателен кодекс (а именно злоупотреба с власт с тежки последици). Писмото уточнява също, че „при разследването на посочените по-горе престъпления е установено присвояване на публични средства в големи размери, които след това са били прехвърлени извън територията на Украйна“.
- 66 Безспорно е, че единствено на тази база е установено, „че [жалбоподателят е отговорен] за присвояване на финансови средства на украинската държава“ по смисъла на член 1, параграф 1 от Решение 2014/119.
- 67 Всъщност, подобно на случая, във връзка с който е постановено решението от 26 октомври 2015 г., *Portnov/Съвет* (T-290/14, EU:T:2015:806, т. 42), писмото от кабинета на главния прокурор на Украйна — в случая писмото от 7 март 2014 г. — е единственият документ сред доказателствата, представени от Съвета в хода на настоящото производство, който предлага Решение за изпълнение 2014/216 и Регламент за изпълнение № 381/2014.
- 68 По аналогия с постановеното от Общия съд в решението от 26 октомври 2015 г., *Portnov/Съвет* (T-290/14, EU:T:2015:806, т. 43 и 44) следва да се приеме, че макар авторът на посоченото писмо да е висш съдебен орган на трета страна, то съдържа само общо твърдение, което свързва името на жалбоподателя задно с тези на други бивши високопоставени държавни служители, с разследване, което по същество има за цел да установи наличието на присвояване на държавни

средства. Всъщност, макар да уточнява престъпното деяние, за чието извършване жалбоподателят е заподозрян по смисъла на украинския наказателен кодекс, а именно злоупотреба с власт, наказуемо по член 364, алинея 2 от този кодекс, писмото от 7 март 2014 г. не уточнява кои от деянията, във връзка с които украинските власти са започнали разследването, са установени, и още по-малко — че жалбоподателят е лично, макар и предполагаемо, отговорен за тях (вж. също в този смисъл решения от 28 януари 2016 г., *Arbuzov/Съвет*, Т-434/14, непубликувано, ЕУ:Т:2016:46, т. 39, и *Stavytskyi/Съвет*, Т-486/14, непубликувано, ЕУ:Т:2016:45, т. 44).

- 69 Следва да се отбележи още, че обратно на решението от 27 февруари 2014 г., *Ezz* и др./Съвет (Т-256/11, ЕУ:Т:2014:93, т. 57—61), потвърдено в производство по обжалване с решение от 5 март 2015 г., *Ezz* и др./Съвет (С-220/14 Р, ЕУ:С:2015:147), на които решения Съветът се позовава, в настоящия случай, от една страна, той не е разполагал със сведения относно конкретните деяния, в чието извършване жалбоподателят е упрекван от украинските власти, и от друга страна, че дори разгледано в контекста му, писмото от 7 март 2014 г. не може да представлява достатъчно солидна фактическа база по смисъла на съдебната практика, цитирана в точка 61 по-горе, за включване на името на жалбоподателя в списъка, по съображение че за него е било „установено, че [е отговорен]“ за присвояването на публични средства (вж. в този смисъл решение от 26 октомври 2015 г., *Portnov/Съвет* (Т-290/14, ЕУ:Т:2015:806, т. 46—48).
- 70 Независимо от стадия на предполагаемото производство срещу жалбоподателя, Съветът не е можел да му налага ограничителни мерки, без да знае какви са конкретните деяния по присвояване на публични средства, в чието извършване го упрекват украинските власти. Всъщност само ако тези деяния са му известни, Съветът би могъл да приеме, че те могат, от една страна, да бъдат квалифицирани като присвояване на публични средства, и от друга страна, да са заплаха за правовата държава в Украйна, чието утвърждаване и подкрепа се цели с приемането на разглежданите ограничителни мерки, както беше напоменено в точка 62 по-горе (вж. в този смисъл решения от 28 януари 2016 г., *Arbuzov/Съвет*, Т-434/14, непубликувано, ЕУ:Т:2016:46, т. 55 и *Stavytskyi/Съвет*, Т-486/14, непубликувано, ЕУ:Т:2016:45, т. 48).
- 71 Освен това в случай на оспорване компетентният орган на Съюза е този, който трябва да докаже правилността на мотивите си по отношение на съответното лице, и не е нужно това лице да доказва отрицателен факт, а именно че тези мотиви са неправилни (вж. решението 26 октомври 2015 г., *Portnov/Съвет*, Т-290/14, ЕУ:Т:2015:806, т. 45 и цитираната съдебна практика).
- 72 Ето защо, както Общият съд е постановил в решението от 26 октомври 2015 г., *Portnov/Съвет* (Т-290/14, ЕУ:Т:2015:806, т. 50), трябва да се приеме, че включването на името на жалбоподателя в списъка не отговаря на критериите за определяне на лицата, по отношение на които се прилагат ограничителните мерки, установени в Решение за изпълнение 2014/216.
- 73 От това следва, че настоящата жалба трябва да се обяви за явно основателна, в съответствие с член 132 от Процедурния правилник.
- 74 Този извод не може да се постави под въпрос от доводите, които Съветът изтъква в отговор на въпрос на Общия съд (вж. т. 24 по-горе) с оглед да оспори приложимостта на този член в настоящия случай.
- 75 На първо място, Съветът твърди, че в решението от 26 октомври 2015 г., *Portnov/Съвет* (Т-290/14, ЕУ:Т:2015:806) Общият съд се е произнесъл по въпроса дали писмото от главния прокурор на Украйна представлява достатъчно солидна фактическа база за включването на името на г-н *Portnov* в списъка, тъй като е установена отговорността му за присвояване на публични средства, докато в настоящия случай Съветът се основава и на [поверително]. Следователно фактическите и правните въпроси, разглеждани в решението от 26 октомври

2015 г., Portnov/Съвет (T-290/14, EU:T:2015:806) и в настоящия случай, били различни. На второ място, Съветът припомня, че е направил възражение за недопустимост и че Общият съд е отложил произнасянето по това възражение за решението по същество.

- 76 По отношение на първата забележка трябва да се отбележи най-напред, че в решението от 26 октомври 2015 г., Portnov/Съвет (T-290/14, EU:T:2015:806), Общият съд не е поставил под въпрос достоверността или валидността на писмото на кабинета на главния прокурор на Украйна, а годността на това единствено доказателство да представлява достатъчно солидна фактическа база, по смисъла на цитираната в точка 61 по-горе съдебна практика, за включването на името на жалбоподателя в списъка, по съображение че за него е било „установено, че [е отговорен]“ за присвояването на публични средства (вж. т. 66—70 по-горе).
- 77 Освен това, от една страна, както личи от [*поверително*], без да излага каквито и да било съображения относно естеството и стадия на разследването, насочено срещу жалбоподателя, или относно фактическите обстоятелства, които обосновават уличаването му в извършване на престъпление. [*поверително*].
- 78 Тези две обстоятелства обаче не могат да разграничат правните въпроси, по които Общият съд вече се е произнесъл в решението от 26 октомври 2015 г., Portnov/Съвет (T-290/14, EU:T:2015:806), както и в решенията, посочени в точка 56 по-горе, от този, до който се отнасят второто основание и втората част от третото основание по настоящото дело, тъй като посочените обстоятелства не се отразяват по никакъв начин на правната преценка на условията за наличие на достатъчно солидна фактическа база. Всъщност те само потвърждават валидността на писмото от 7 март 2014 г. и на твърдението, че решението за приемане на ограничителни мерки спрямо жалбоподателя е правилно. Следователно посоченото писмо остава единственото доказателство, обосноваващо включването на имената на съответните лица в списъка, по съображение че за последните било „установено, че са отговорни“ за присвояването на публични средства, като Общият съд е приел, че това доказателство установява в достатъчна изпълнението от страна на Съвета на изискванията във връзка с разпределянето на тежестта на доказване (вж. в този смисъл решения от 26 октомври 2015 г., Portnov/Съвет, T-290/14, EU:T:2015:806, т. 43—48 и от 28 януари 2016 г., Stavytskyi/Съвет, T-486/14, непубликувано, EU:T:2016:45, т. 43—47).
- 79 Що се отнася до фактите, следва да се припомни, че съгласно член 132 от Процедурния правилник Общият съд е този, който констатира, че те са установени. В това отношение следва да се отбележи, че обратно на това, което изглежда твърди Съветът, установените факти не трябва да са същите като тези, приети за релевантни по случая, по който е постановено решението от 26 октомври 2015 г., Portnov/Съвет (T-290/14, EU:T:2015:806). В настоящия случай фактическите обстоятелства, на които се основава Съветът, за да включи името на жалбоподателя в списъка на лицата, за които се прилагат ограничителните мерки, а именно че съгласно писмото от 7 март 2014 г. украинските органи водят предварителна проверка или предварително разследване срещу жалбоподателя за присвояване на публични средства, не е оспорено по същество от страните и следователно може да се приеме за установено.
- 80 Обстоятелството, че писмо като това от 7 март 2014 г., което се отнася до такива случаи на предварителни проверки или разследвания, само по себе си не може да се приеме за достатъчно доказателство в подкрепа на съображенията за включване на името на жалбоподателя в списъка, а от друга страна, представлява главно доказателство за правната преценка на начина, по който Съветът е изпълнил изискванията във връзка с разпределянето на тежестта на доказване (вж. т. 78 по-горе), не поставя под въпрос фактите, описани в това писмо.

- 81 По отношение на втората забележка следва да се отбележи, че съгласно съдебната практика възможността за отхвърляне на жалбата като недопустима с мотивирано определение и следователно без провеждане на съдебно заседание не е изключена от факта, че Общият съд е приел по-рано определение за отлагане на произнасянето по възражение, направено на основание член 114 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г., за решението по същество (вж. в този смисъл определение от 19 февруари 2008 г., Tokai Europe/Комисия, C-262/07 P, непубликувано, EU:C:2008:95, т. 26—28). Това важи и за възможността възражението за недопустимост да бъде отхвърлено, когато Общият съд приеме, както в настоящия случай, че следва да обяви жалбата за явно основателна, в съответствие с член 132 от Процедурния правилник, който предвижда изрично възможност за Общия съд да се произнесе, след като е провел само писмено производство.
- 82 Ето защо, с оглед на всички гореизложени съображения, жалбата следва да се уважи като явно основателна по смисъла на член 132 от Процедурния правилник, доколкото цели отмяната на Решение за изпълнение 2014/216 и в частта, която се отнася до жалбоподателя.
- 83 По същите съображения Регламент за изпълнение № 381/2014 трябва да бъде отменен в частта, отнасяща се до жалбоподателя.

По действието във времето на частичната отмяна на Решение 2014/119, изменено с Решение за изпълнение 2014/216

- 84 Съветът счита, че за да се гарантират правната сигурност, както и съгласуваността и единството на правния ред, ако Общият съд отмени Решение 2014/119, изменено с Решение за изпълнение 2014/216, в частта, която се отнася до жалбоподателя, неговите правни последици спрямо последния трябва да се запазят на основание член 264, втора алинея ДФЕС до момента, в който ще породи действие частичната отмяна на Регламент № 208/2014, изменен с Регламент за изпълнение № 381/2014.
- 85 Жалбоподателят оспорва тези доводи.
- 86 Следва да се припомни, че Решение 2014/119, изменено с Решение за изпълнение 2014/216, е изменено с Решение 2015/364, което заменя списъка, считано от 7 март 2015 г., и удължава срока за прилагане на ограничителните мерки по отношение на жалбоподателя до 6 март 2016 г. При тези изменения името на жалбоподателя е оставено в списъка на ново основание (вж. т. 16 и 17 по-горе).
- 87 Следователно към настоящия момент на жалбоподателя е наложена нова ограничителна мярка. Поради това отмяната на Решение 2014/119, изменено с Решение за изпълнение 2014/216, доколкото то засяга жалбоподателя, не води до отпадане на името му от списъка (вж. в този смисъл решение от 28 януари 2016 г., Azarov/Съвет, T-331/14, EU:T:2016:49, т. 71).
- 88 Ето защо не е необходимо да се запазват правните последици от Решение 2014/119, изменено с Решение за изпълнение 2014/216, доколкото то засяга жалбоподателя.

По съдебните разноски

- 89 Съгласно член 134, параграф 1 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като Съветът е загубил делото, той следва да бъде осъден да заплати съдебните разноски в съответствие с исканията на жалбоподателя.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (девети състав)

определи:

- 1) **Отменя Решение за изпълнение 2014/216/ОВППС на Съвета от 14 април 2014 година за изпълнение на Решение 2014/119/ОВППС относно ограничителни мерки, насочени срещу определени лица, образувания и органи с оглед на ситуацията в Украйна и Регламент за изпълнение (ЕС) № 381/2014 на Съвета от 14 април 2014 година за изпълнение на Регламент (ЕС) № 208/2014 относно ограничителни мерки, насочени срещу определени лица, образувания и органи с оглед на ситуацията в Украйна, доколкото се отнасят до г-н Oleksandr Klumenko.**
- 2) **Осъжда Съвета на Европейския съюз да понесе, наред с направените от него съдебни разноси, и тези на г-н Klumenko.**

Съставено в Люксембург на 10 юни 2016 година.

Секретар
E. Coulon

Председател
G. Berardis